

kæologi til gode, idet den jævnlig har ført til Opdagelse af nye Fund eller Fundpladser.

Ved Sølager gav stedlige Forhold den ydre Anledning til, at der atter foretoges en Undersøgelse i den gamle, kendte Stenalderens-Affaldsdyngge, hvoraf den største Del forlængst er bortgravet. Ved den nye Undersøgelingsgravning gjordes en Iagttagelse af betydelig Værd: Det viste sig, at det tykke Skallag indeholdt Redskaber m. m. fra alle Stenalderens Afsnit, efterhaanden aflejrede over hverandre. Et saadant Forhold kendes ikke fra noget andet Sted. En vidtløftig Gravning, allerede paabegyndt 1906, udførtes ved Kraghede i Børglum Herred. Der opdagedes her for første Gang Husanlæg fra Oldtiden; ved nøje Iagttagelse af Jordbunden paavistes Sporene af de nedrammede Pæle, som havde dannet Skelettet i Bygningen, ligesom i Nutiden Bindingsværk. Af Enkelthederne, som fremdroges i to Huse, der laa i Fortsættelse af hinanden, skal kun nævnes Ildstedet og Dele af Væggenes Lerklining, hærhede af en Ildebrand, som har hjemsøgt Stedet. Rige Fund af Lerkar, til Dels af mærkelig og ukendt Art, vise, at Husene stamme fra Tiden forud for Christi Fødsel (den førromerske Jernalder). Af Betydning var det ogsaa her at træffe Grave i umiddelbar Nærhed af Boligerne, et Træk, der kendes fra flere Landes Oldtid. I Fundene kan paavises 4 paa hinanden følgende Tidsstadier. Det højst vigtige Udbytte af denne Gravning er efter en vidtløftig Istandsættelse blevet opstillet i Museet i nyanbragte Skabe. Mosefund af mærkelig Art ere paastrufne ved Kvadsted i Viborg Amt og ved Broksø i Præstø Amt. Førstnævnte Sted undersøgtes en velbygget stenslagt Vej dækket af Mosejord, et mærkeligt Vidnesbyrd om Oldtidsfolkets Arbejde for at lette Samfærdselen over naturlige Hindringer; efter Fundene hidrører den fra den ældre Jernalder. Ved Broksø optoges af et tykt Moselag, 6 Fod under Overfladen, en stor Baad dannet af en udhulet Træstamme, i Form stærkt afvigende fra de sædvanlige Eger, og vistnok meget ældre, hvorpaa allerede Fundforholdene tyde; den blev straks bragt til Opstilling i Museet (paa Grund af Pladsmangelen i et Værelse i den etnografiske Samling). Ved Nielstrup i Randers Amt opdagedes en ny Gravplads fra de første Aarhundreder efter Christi Fødsel; ved Ammelhede og Vurring fortsat Undersøgelsen af de tidligere kendte Gravpladser fra samme Tid. Det er et rigt Materiale af Fund, der bragtes for Dagen fra disse Pladser, hvor Gravene ligge under flad Mark, i ringe Dybde og ikke dækkede af Høje. Navnlig have de bidraget til at oplyse den gamle jyske Lerkartilvirkning; men ogsaa andre Sider af Datidens Kultur ere efterhaanden ved disse østjydske Fund blevne langt fyldigere kendte end forhen. De meget betydelige Fund fra Gravpladserne ere færdigbehandlede og ville blive opstillede samlede i et nyt Værelse i Museet, saa snart Midlerne ere disponible til Anskaffelse af Skabe. — Noget yngre, fra Aarhundrederne nærmest forud for Vikingetiden, er en Gruppe af Smaahøje, som opdagedes ved Gjerum i Hjørring Amt. Den paabegyndte Undersøgelse, som senere vil blive fortsat, viser, at der her vil kunne fremdrages Fund fra et hidtil næsten ukendt Afsnit. I det sydlige Jylland, i Vejen, Bække og Verst Sogne, er der udgravet et Antal overpløjede og paa anden Maade ilde medhandlede Gravhøje, der var midlertidig fredlyste for at undersøges af Museet, inden de ved Pløjning m. m. var blevne saa stærkt udjævnedes, at Markredskaberne kunde naa ned i Graven. Som Tilfældet plejer at være i denne Egn af Landet, viste Højene sig at indeholde gode og karakteristiske Gravfund, navnlig fra den yngre Stenalder.

Sophus Müller.

244) 2. d. *Udgifter ved Mariager Kloster.* Skrivelse fra Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet:

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. København, den 30. Oktober 1908.

Under Finanslovskonto § 26 IV. C. 2. d. er der bevilget 322 Kr. til Udgifter ved Mariager Kloster; dette Beløb er bestemt til Dækning af de aarlige Vedligeholdelsesudgifter, derunder Skatter, men er ikke tilstrækkeligt til at dække